

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КАНІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ
КАНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

КАНІВСЬКА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ШКОЛА I-III СТУПЕНІВ № 6
З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Всеукраїнська туристсько-краєзнавча експедиція
учнівської та студентської молоді «Моя батьківщина – Україна»**

Напрямок «Духовна спадщина мого народу»

РІЗНОКОЛЬОРОВА МРІЯ ДИТИНСТВА ВАЛЕНТИНИ ДРОБИШ

КАНІВ 2023

ВИКОНАВЦІ РОБОТИ

Вихованці туристсько-краєзнавчого клубу «Берегиня»
Комунального закладу «Канівський міський центр туризму
Канівської міської ради Черкаської області»

1. Близнюк Артем
2. Вдовіченко Вікторія
3. Пилюга Єгор
4. Гресь Олександр
5. Антоненко Кирил
6. Тахтарова Валерія

Учні 3-Б класу Канівської спеціалізованої школи № 6 з поглибленим
вивченням іноземних мов Канівської міської ради Черкаської області

1. Голубов Денис
2. Грищенко Кіра
3. Олефіренко Злата
4. Грищенко Кіра
5. Мірошник Дамір
6. Педченко Семен
7. Собко Кароліна
8. Хорошев Назар

Керівники:

Пономаренко Тетяна Григорівна, керівник туристсько-краєзнавчого клубу
«Берегиня» Комунального закладу «Канівський міський центр туризму Канівської
міської ради Черкаської області»

Торшина Оксана Володимирівна, вчитель початкових класів, класовод 3-Б
класу Канівської спеціалізованої школи I-III ступенів № 6 з поглибленим вивченням
іноземних мов Канівської міської ради Черкаської області

ВСТУП

Культурна спадщина України зростає з кожним роком – відомі українські художники продають свої роботи на всесвітніх аукціонах, таких як Phillips та Sotheby's, беруть участь у Венеційській бієнале, їхні картини виставляються у провідних галереях Європи та світу. Культурний внесок у розвиток українського мистецтва деяких з них зуміли оцінити лише через роки, інші здобули визнання за життя. А є художники, про творчість яких несправедливо замовчують, забувають. Тож ми, вихованці туристсько-краєзнавчого клубу «Берегиня» Канівського міського центру туризму, учні 3-Б класу Канівської спеціалізованої школи I-III ступенів № 6 з

поглибленим вивченням іноземних мов, разом зі своїми керівниками вирішили розповісти про нашу талановиту землячку, художника-графіка, членкиню Національної спілки художників України **Валентину Володимирівну Дробиш**.

Головна мета нашої роботи – розповісти про життєвий та творчий шлях художниці, презентувати її творчі роботи, написані від дитинства до зрілості, які занурюють нас у світ прекрасного, вічного – світ мистецтва.

А найголовніше, що ми хочемо – розповісти про здійснення мрії. Саме так.

Адже саме мрія допомогла Валентині Володимирівні досягти успіху. Саме мрія допомогла їй, в далекому минулому простій дівчинці, подолати всі труднощі і сміливо крокувати життєвим шляхом. Мріяти – значить жити! А жити, мріючи, означає рухатися до своєї мети життя.

РІЗНОКОЛЬОРОВІ МРІЇ ВАЛЕНТИНИ ДРОБИШ

Валентина Володимирівна Дробіш народилася в складний повоєнний період: 11 серпня 1948 року. Батьківська хата знаходилась на мальовничих горах Канева на вулиці Чорноморця, в місці, яке має назву Ісковщина, і з якого відкриваються чудові мальовничі краєвиди. Сім'я особливих статків не мала, але батьки любили свою доньку. І в час відпочинку від роботи по господарству, коли сусідські діти просто гуляли, мала Валентина вже творила, вмовившись десь під грушею чи в тихому закутку хати. Ось як вона згадує той період:

«1959-1960 навчальний рік завершився, я закінчила 5 клас, м. Канів. Літо... Можна трохи і побігати по горах, по Ісковщині. Дітей одного віку обмаль, або на 2-3 роки старші, або молодші. Була тільки одна подружка-однолітка, Оля Бутко. Її хата стояла на межі із вуличним цвинтарем. Вдень я легко з нею спілкувалась, але надвечір ні кроку до її садиби – дуже боялась. Нас, всіх дітей на вулиці, батьки займали домашньою господарською роботою. Я також допомагала своїм батькам по господарству. Але у мене була любов до малювання і у вільний час висиджувала над альбомами. Малювання дитяче, наївне, вчителів-наставників не було, найчастіше перемальовувала те, що подобалось із книжок, календарів, журналів...

Зранку, одного дня, несла воду із криниці і на пагорбі помітила групу дітей старшого від мене віку, і вони всі разом, сидючи на землі, малювали. Я принесла воду до дому, потім по колу оббігла вулицю, щоб непомітно підійти зі спини до дітей, що малювали і подивитися як вони малюють. Так за ними нишком і блукала. Потім вчителька зі мною познайомилась, запропонувала приходити до них на заняття і пообіцяла, що буде мені пояснювати правила малювання, а я зможу дивитись, як інші малюють. Так потім і було, мама дозволила мені ходити до «художників».

Того літа, 1960 року, в Каневі вперше була визначна подія: 8 клас Київської художньої середньої школи за визначні успіхи в навчанні був винагороджений безоплатним перебуванням на художній базі Київського державного художнього інституту для проведення літньої практики. Класним керівником була Павловська Олександра Георгіївна, художник-графік, ілюстратор дитячих книжок. Учні поміж собою називали її «Ася». Павловська О.Г. була дружиною дуже відомого

художника-графіка Георгія Якутовича, що був відомий своєю співпрацею із геніальним режисером Параджановим, автором фільма «Тіні забутих предків» та інших.

«Саме Олександра Павловська проявила ініціативу: познайомилась з моєю мамою і переконала її в тому, що мені потрібно навчатись в художній столичній школі, пояснила які малюнки потрібно привезти на співбесіду, що і як потрібно малювати. Подарувала мені справжні художні фарби, пензлі від імені свого класу. Але була єдина перепона до мрії – складались вступні іспити до художньої школи, приймали дітей у 5 клас і у 8 клас. До 8 класу мені довго було б чекати, а підготувати мене не було кому (були тільки звичайні шкільні вчителі), тому могла б і мрія згаснути...», – згадує у листуванні Валентина Володимирівна.

Олександра Георгіївна Павловська переконала батьків Валентини в необхідності вступу до Київської художньої середньої школи ім. Т.Г.Шевченка саме у 1960 році. Та й екзаменаційну комісію школи переконала, що необхідно надавати можливість дітям з провінції навчатись в столиці.

«Я втратила рік шкільного навчання, бо повторно навчалась у 5-му класі. Я потрапила в середовище, де навчались діти, племінники, родичі із художніх династій, і я була межі них білою вороною...»

І не було тоді гуртожитку, гуртожиток був тільки для хлопчиків, разом із студентами. Дівчатка, а нас було лише 2, винаймали у двірників у напів підвальних приміщеннях місце, спальне місце, ліжко а не кімнату як зараз це відбувається, і харчувались в міських їдальнях, відвідували міські бані.

Але моя мрія вже почала здійснюватися. Художня школа в той час розташовувалась в Київському державному художньому інституті. А сам інститут – в будівлі Духовної семінарії, її інтер'єри вражали, особливо нижній рівень з величними підвальними коридорами, приміщеннями. Пізніше Київська художня школа стала Республіканської художньою середньою школою, з профільними класами, отримала нові приміщення, гуртожиток, їдальню в новобудові, це був комплекс для хореографічного училища і музичної школи, де я і завершила навчання».

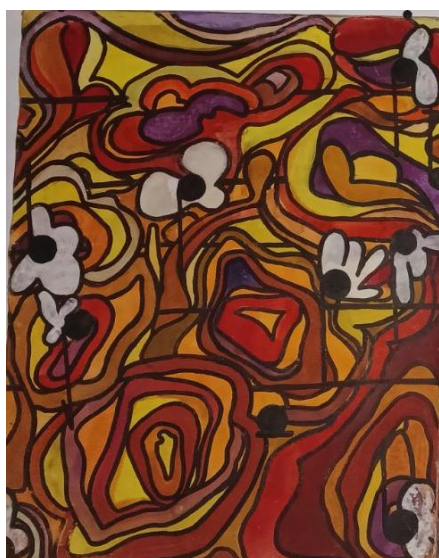
В художній школі Валентина навчалася різним технікам. Клас часто виїжджав

на літню практику, де до них приходили місцеві дітлахи, як свого часу і мала Валентина робила в Каневі. І знову спогади: *«Можливо 6-7 клас художньої школи. Ми на літній практиці у містечку Ржищів. Малювання з натури основне, підйом о 5 годині ранку і вихід на ранкові етюди з натури. Потім сніданок, потім*

постановка – академічне завдання, потім обід, відпочинок і вечірні етюди. Режим суворий, жили в технікумі... Запам'яталась із шкільних років художньої школи і практика в Дибинцях, за Богуславом, якщо не помиляюсь, на річці Рось. Красиві місця. Дибинці – давній гончарний промисел, все село цим займалось, напівзруйнована церква давня там була, гребля...»

Навчаючись в художній школі (фото 1), Валентина сумлінно і старанно виконувала всі завдання, засвоювала різні техніки і творила, писала. Працювала

дуже наполегливо, бо розуміла, що тільки від неї залежить результат. Один факт із життя, про який розповіла її сестра Оксана, наша вчителька: *«Одного разу Валя так запрацювала, була така стомлена, що не помітила тонких скляних дверей до*

кімнати і пройшла крізь них, а скло, що розбилося, врізалось їй в руки, тіло. Їй допомогли вийняти осколки скла, перебинтували, підлікували. Та коли їй було дуже важко, дуже багато потрібно було працювати, щоб дійти до своєї мети, вона дивилась на шрами на руках, гладила свої руки, і ще наполегливіше працювала, бо пам'ятала, якою ціною їй дістається визнання».

В школі дуже вдавався Валентині живопис: писала дуже талановито пейзажі, портрети, натюрморти, створювала високохудожні сюжетні роботи ще в дитячі роки, частину з яких ми сьогодні демонструємо на виставці (фото 2).

Закінчивши художню школу, на 1967 рік то вже була Республіканська художня середня школа, Валентина Володимирівна впродовж двох років намагалась вступити в Київський державний художній інститут на факультет живопису. Знову була жорстка конкуренція не на її користь, знову був вступ разом з дітьми відомих київських художників, митців. В цей невдалий і складний період юна Валентина навчалась заочно в Народному університеті ім. Н.Крупської в Москві на факультеті образотворчого мистецтва.

Одночасно *«працювала в Канівському будинку побуту художником-оформлювачем, в Дніпробуді ГСС, в будівельній лабораторії (допомогли знайомі матері влаштуватись), потім і на Експериментальному заводі металоалантереї в Києві, де виготовляли різні сувеніри і різні значки, сувенірні медалі. Я лише на третій рік вступила до художнього інституту...»*.

Це відбулося у 1969 році завдяки таланту, наполегливості і вірі в себе. Навчаючись на графічному факультеті, талановита художниця з 3-го курсу обрала спеціалізацію – плакат, майстерня Лящука Тимофія Андрійовича (фото 3). Цей творчий шлях виявився вдалим, була виставкова діяльність, були нагороди, премії, публікації (фото 4-6). Талановитій художниці не потрібно було займатись саморекламою, тоді це були обов'язки працівників преси, радіо, телебачення, це була їхня

робота висвітлювати, інформувати суспільство... Плакат мав видимо політичну спрямованість в СРСР (фото 7), це дуже специфічний вид художньої діяльності, він

ретельно контролювався на різних рівнях владних і керівних структур. Виставкова діяльність в особистій професійній біографії мала значення, якщо художник був учасником республіканських, всесоюзних і міжнародних виставок, конкурсів.

«Із 1972 року я мала вже творчий стаж: виставки міські і республіканські, конкурси і перемоги та відзнаки в конкурсах різного рівня. У 1975 році захист диплома, випуск (фото 8) і переїзд в місто Дніпропетровськ за направленням по місцю проживання чоловіка, із закріпленням в ДХВК Художнього фонду УРСР. І знову труднощі, і знову ускладнення, і знову втрачені роки для досягнення мети...».

Цікавим у біографії Валентини Володимирівни є той факт, що під час урочистостей на випускному, вручивши їй диплом з відзнакою, керівництво інституту оголосило подяку єдиним батькам з усіх присутніх в залі – саме її батькам.

З 1975 року і до розвалу СРСР, за направленням після закінчення Київського державного художнього інституту Валентина Дробиш працювала в Художньому фонді Спілки художників України в м. Дніпропетровськ на творчій роботі. Від 1993 – викладач філії дитячої художньої школи № 1 Дніпропетровська; 1995-2004 – керівник студії образотворчого мистецтва «Мольберт» у Палаці творчості дітей та юнацтва Ленінського р-ну Дніпропетровська; водночас 1996-2003 – асистент

кафедри історії, теорії і архітектурної графіки, 2003-2006 – асистент кафедри основ архітектури Придніпровської академії будівництва та архітектури, навчає як українських, так і студентів з Марокко, Китаю, Туреччини (фото 9).

Учасниця обласних, республіканських (від 1972), всесоюзних (від 1973), міжнародних (від 1982) мистецьких виставок. Працює у галузях станкової графіки

чена готувалася як до свята. В 1972 році В. Дробіш взяла участь у республіканській виставці «Квітуча Україна», на якій експонувався її плакат «1882-1972. Георгій Димитров – полум'яний трибун-інтернаціоналіст». У 1973 році вона — учасник III республіканського конкурсу на кращий плакат під девізом «Бережи здоров'я молодозу. II плакати «Треба, треба умиватись», та «Дякуємо фіззарядці» прихильно зустріли глядачами. За плакат «Треба, треба умиватись» В. Дробіш на конкурсі присуджена перша премія. Це вже була перемога — вагомасла, заслужена. Згодом ця робота експонується на II республіканській виставці плакатів у Києві. В 1974 році на виставці творів художників Києва, присвяченій Міжнародному жіночому дню 8 березня, В. Дробіш пропонує на суд глядача свою оригінальну роботу «Олена». А через рік, загалом, створення одержала II картину «Валентинка». Плакати з дипломної серії «Радянська жінка — активний будівник комунізму» рекомендовані до друку і двічі виставлялись на XVI Всесоюзній виставці робіт студентів художніх вузів СРСР у Москві. Особливо плідним виявився для В. Дробіш 1976 рік: на Всесоюзній виставці «Слава труду» завдячує увагу глядачів і фахів-

ці «Кожна робота для вості». «Кожна робота для вості» — ударна та «Батьківщині — наша праця» наочно підтвердили оригінальність мислення і художньої інтерпретації авторки.

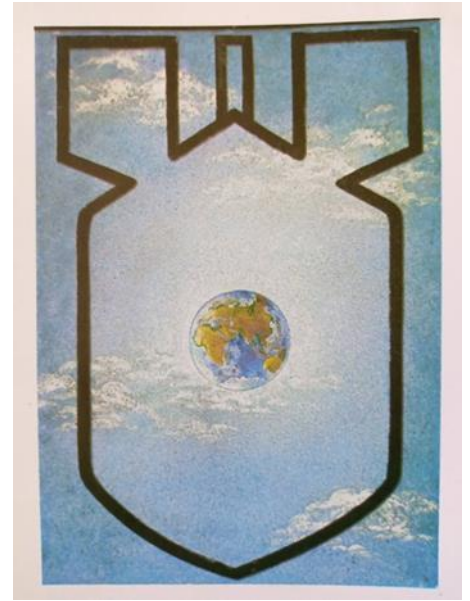
Після закінчення інституту В. Дробіш одержала призначення в Дніпропетровський художньо-виробничий комбінат Художнього фонду СРСР. Нині працює в одному з п'яти художніх відділень Спілки художників УРСР, яку очолює Юрій Павлович Павлов, художник широкого ґрунту і непересячного таланту. Від нього ми довідалися, що на республіканській виставці «Молодість країни» Валентина нагороджена Почесною грамотою ЦК ЛКСМУ. Вона — член редакційної колегії профспілкової організації Дніпропетровського художньо-виробничого комбінату. Нині молодий мистець готується до вступу в Спілку художників. II творча палітра вже цілком ввірля для цього.

Коли Валентину запитують про наступні творчі плани, вона усміхається: хіба можна запланувати мистецтво? Продовжує роботу над серією політичного плаката. Що ж, хай ніколи не полишає неспокій і бенгетта молодий пензель

Ю. КИРИЧЕНКО.
м. Дніпропетровськ.

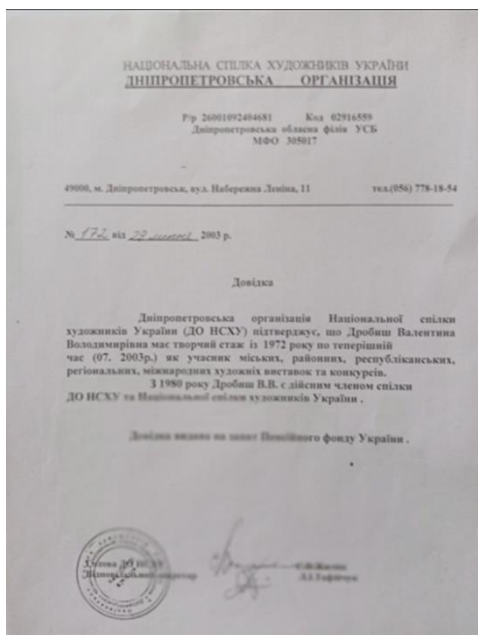
та живопису. Створює стилістично вивірені в образному вирішенні плакати, камерно-оповідні рисунки, акварелі. Список про статті та репродукції художніх творів в періодичній пресі і в книжкових виданнях, що представляють творчість художника Валентини Володимирівни Дробіш, налічує більше тридцяти публікацій, починаючи з 1968 року. Весь час художниця продовжує створювати свої незабутні роботи. За час її творчості основними визнаними роботами є: графіка – «Спогад про дім», «Весна. Квіти у майстерні» (обидва – 1980), «Сестра у карнальному костюмі» (1988) – (фото 10), «Околиця. Стара вулиця. Чечелівка» (1990), «Крокуси» (1991), «Зима. Відлига» (1992), «Квіти для матері» (1993), «Подарунок» (1997), «Седнівський ранок» (2001); плакати – «1882-1972. Г. Димитров – полум'яний трибун-інтернаціоналіст», «Треба, треба умиватись» (1-а премія 3-го респ. конкурсу на кращий плакат, 1973; диплом 1-го ступеня за краще наук.-популярне мед. видання, 1974), «Дякуємо фіззарядці» (усі – 1972), «Знахідка століття», «А. Девіс» (обидва – 1973), «Перша в світі», «Батьківщині – наша праця»

(обидва – 1975), «Наша планета занадто мала для війн» (1976), «Пам'ятай подвиг перших!» (1977), «Швидше, вище, сильніше!», «А. С. Макаренко» (обидва – 1979), «1941-45», «10 листопада – Всесвітній день молоді» (обидва – 1980); диптих «Ніхто не забутий» (1983); живопис – «Олена» (1973), «Валентинка» (1974), «Автопортрет у майстерні» (1976), «Бузок» (1977), «Весняний автопортрет» (1992), «Собор. Седнівський смуток» (1993), «Ранок» (1994), «Теплий день» (1995), «Надвечір'я» (1997), «Автопортрет. Червень» (1998); плакати-афіші – «Студії «Мольберт» (2002), «Прощавай, літо» (2003), «Зимові фантазії» (2004), «Літо–2005» (2005).

Значну частину творчості становлять графічні ілюстрації до дитячих казок. Це лінорити, які були виконані ще у 1975 році, після закінчення інституту, на замовлення з ярмарку для дитячих садочків.

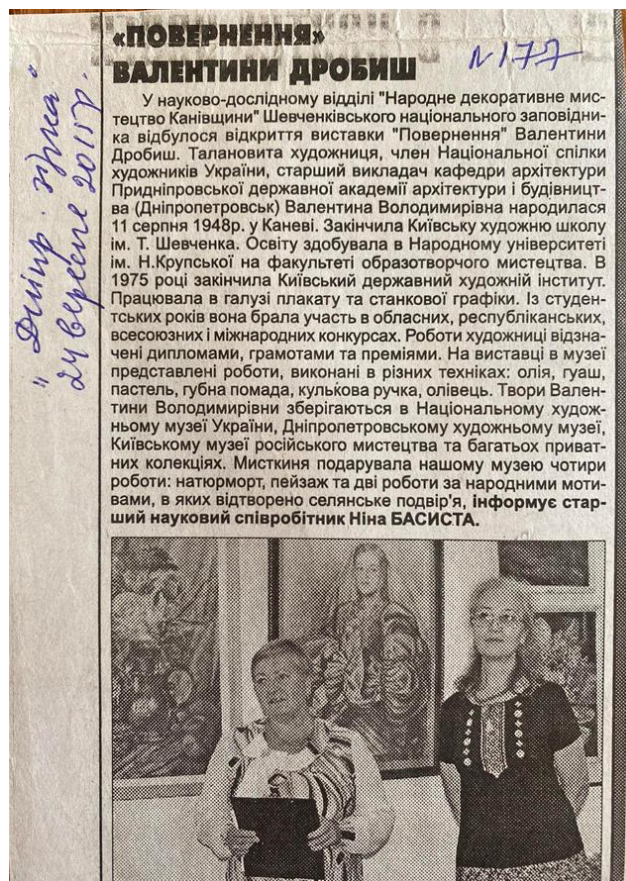

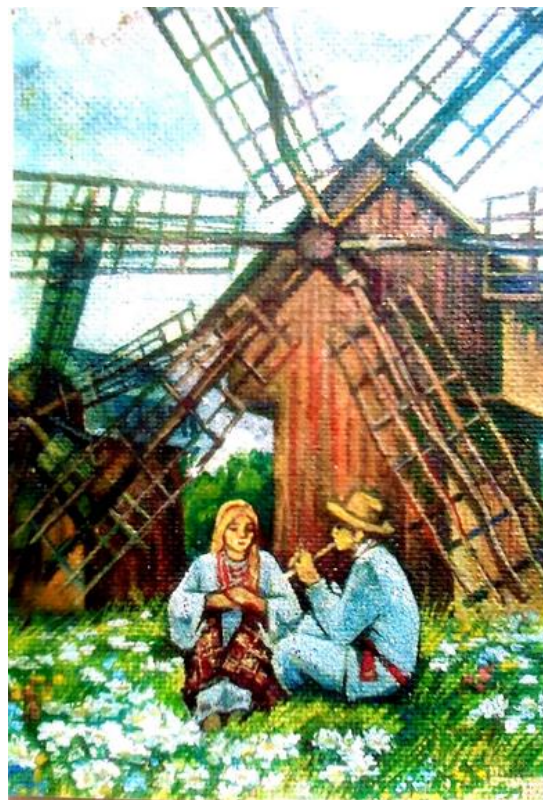
З 1980 року Валентина Володимирівна – член Національної спілки художників України. Це заслужене визнання, це відповідальність, насамперед перед собою. Її роботи зберігаються у Дніпропетровському художньому музеї, Національному художньому музеї, приватних колекціях., експонуються на виставках. А є такі картини, які зберігаються у неї вдома (м. Дніпро), в Каневі, у її сестри.

У вересні 2015 року в Каневі відбулась персональна виставка Валентини Дробиш «Повернення» в науково-дослідному відділі «Народне декоративне мистецтво Канівщини» Шевченківського національного заповідника. На виставці були представлені різножанрові роботи, виконані в різних техніках: олія, гуаш, пастель, кулькова ручка, олівець і навіть губна помада. Вона подарувала Шевченківському національному заповіднику чотири роботи, дві з яких були на народну тематику.

Публікації в пресі про персональну виставку Валентини Дробиш «Повернення»

Картини, які подарувала Валентина Дробш музею «Народне декоративне мистецтво Канівщини» у 2015 році

У Валентини Володимирівни є чудова традиція: щоразу, хоч і рідко, коли вона приїздить в Канів, то обов'язково відвідує могилу Кобзаря та музей Тараса Шевченка на Чернечій горі.

В даний час мисткиня, зустрівши свій 75-річний ювілей, отримує вітання від Національної спілки художників України (фото11), продовжує свою творчу діяльність, незважаючи на труднощі та випробування, що випали на долю нашої країни і народу. Цього року Валентина Володимирівна представила на виставку в Дніпрі нову оригінальну роботу, виконану в змішаній техніці та різними матеріалами.

ВИСНОВКИ

Ми ознайомилися з творчістю нашої землячки, художниці-графіка Валентини Володимирівни Дробиш. Це багатогранна, творча і дуже талановита людина. Вона своєю наполегливістю, силою духу, своєю творчістю здійснила дитячу мрію – стала відомою на всю Україну художницею. Ми захоплюємося її творчістю та цілеспрямованістю. Вона поділилася з нами своїми спогадами (записали керівники в листуванні), дала дозвіл на оформлення виставки картин її дитячих робіт (фото2), які вона створила під час навчання у художній школі і які дбайливо зберігала її сестра. Нам дуже сподобались її автопортрети, виконані у різні роки кульковими ручками, простими олівцями і змішаними техніками, парний портрет «Спогад про батьківську хату», виконаний у техніці «гратографія», на якому зображена сама художниця і її сестра Оксана, наша вчителька. Також захоплювались ми майстерністю художниці, побачивши портрет її племінниці Дарини, виконаний кольоровими олівцями. І, звичайно, картина-спогад про Ісковщину, про стару хату.

А її робота «Весна. Квіти в майстерні» (1980, папір/акварель) з ірисами, які так і пахли весною, надихнула нас на власну творчість. За мотивами цієї картини ми, під керівництвом Оксани Володимирівни та Тетяни Григорівни, за допомогою мами нашого однокласника Семена Педченка – Ірини Магомед, створили власну колективну роботу. Це було неперевершено: і процес розмальовування деталей акварельними фарбами, і процес їх поєднання в єдине ціле (фото 12-18), і найголовніше – розуміння того, що ми разом, ми дружні, ми творчі, ми причетні до таїнства мистецтва. Нашу роботу ми розмістили поряд з фотографіями творчих робіт художниці на виставці, яку ми назвали «Різнокольорова мрія дитинства Валентини Дробиш» (фото 19-20). Творча група (фото 21) попрацювала на повну силу.

Наша виставка, оформлювати яку допомагали працівники Канівського міського центру туризму і працівники школи № 6, за підтримки директорів Тетяни Дорошенко та Валентини Мартинович, – діє! Вже проведено дві екскурсії для учнів школи, вихованців Центру туризму (фото 22-24). Ми відкрили не тільки для себе, а й для своїх ровесників, світ прекрасного, світ мистецтва.

Та найголовнішим у цьому творчому проєкті є те, що ми зрозуміли дуже важливу річ: самі собою мрії дійсністю не стануть. Наші мрії ростуть разом з нами. Наші мрії збуваються тоді, коли ми наполегливо над цим працюємо, коли ми цілеспрямовано йдемо до своєї мети, до своєї мрії, яка дуже часто стає справою всього життя. Тільки тоді МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ!

ЛІТЕРАТУРА

1. Кириченко Ю. Бентежний пензель: В майстерні молодого митця // Прапор юності. Дн., 1977, 27 серп.
2. Приватний архів Валентини Дробиш, члена Національної спілки художників України. Грамоти, подяки, довідки, публікації в пресі.
3. Приватний архів Валентини Дробиш, члена Національної спілки художників України. Спогади з біографії, спогади про творчу діяльність.
4. Приватний архів Валентини Дробиш, члена Національної спілки художників України. Фотокопії картин.
5. Приватний архів Валентини Дробиш, члена Національної спілки художників України. Фотографії.
6. Приватний архів Оксани Торшиної, сестри Валентини Дробиш. Картини В.Дробиш, створені під час навчання у Київській художній школі. 11 шт.
7. Лящук Тимофій Андрійович, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [URL https://esu.com.ua/article-60169](https://esu.com.ua/article-60169)
8. Л.В.Тверська. Дробиш Валентина Володимирівна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL <https://esu.com.ua/article-21779>

Фото 1. Роки навчання в Київській художній середній школі ім.
Т.Г.Шевченка 1960-1967 роки

Фото 2. Дитячі роботи В.Дробиш, написані під час навчання у художній школі, демонструємо на виставці

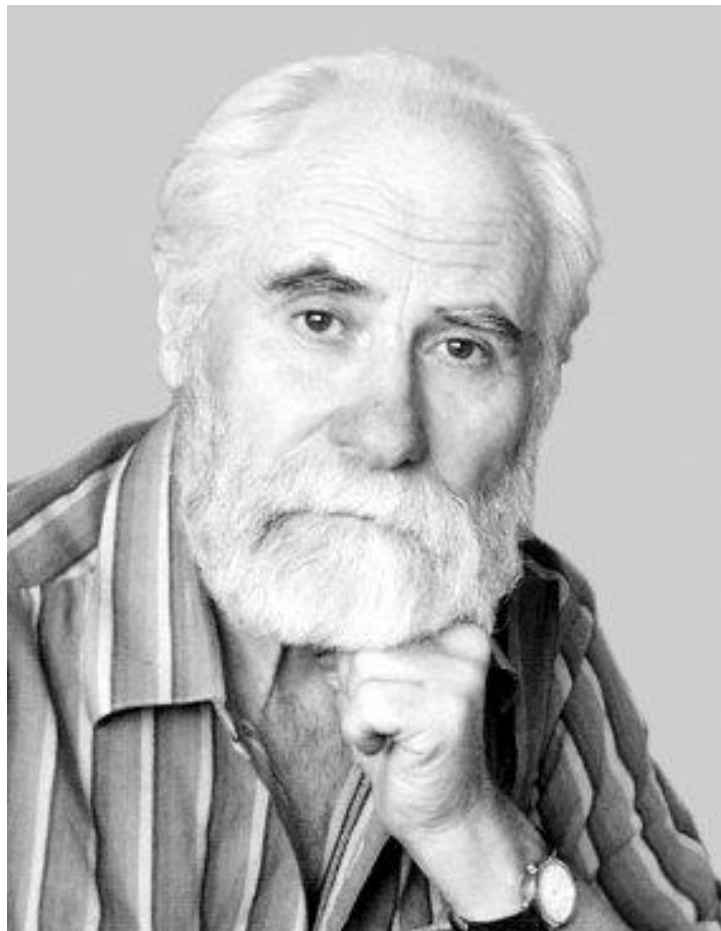

Фото 3. Лящук Тимофій Андрійович

Фото 9. Валентина
Дробиш із студентами-
іноземцями

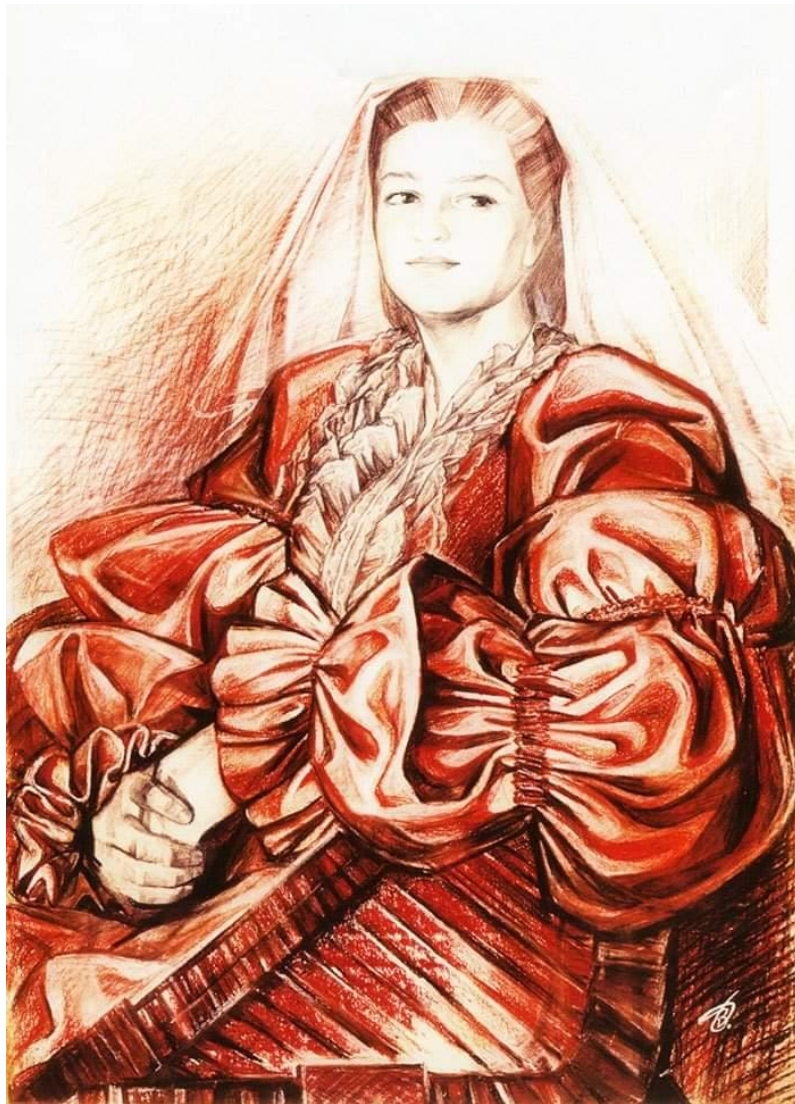

Фото 10. «Сестра у карнавальному костюмі», 1988

ВІТАЛЬНИЙ ЛИСТ

Національна спілка художників України
сердечно вітає

**Валентину Володимирівну
ДРОБИШ**

із славним ювілеєм – 75-річчям з дня народження! Знаємо та цінуємо Вас, знану художницю-графіка, справжню подвижницю в галузі вітчизняної культури та образотворчого мистецтва. Ваше щире високопрофесійне мистецтво, осяяне життєдайною енергією, заслуговує на найвищу оцінку професіоналів-колег, критиків та поціновувачів. Бажаємо Вам міцного здоров'я, мирного неба та нових творчих здобутків в ім'я **СЛАВИ УКРАЇНИ!**

З глибокою повагою та шаную!

Голова Національної спілки художників України, заслужений художник України, кандидат мистецтвознавства, доцент, лауреат премії імені І.Ю. Рєпіна

К.В. Чернявський

11 серпня 2023 року

Фото 11. Вітальний лист від
Національної спілки художників
України

Фото 12. Творча робота: створюємо деталі картини

Фото 13-14. Створюємо деталі

Фото 15-16. Ми у творчому процесі

Фото 17. Наша помічниця – Ірина Магомед (справа)

Фото 18. Найцікавіше таїнство мистецтва – процес поєднання деталей в картину

Фото 19-20. Творча робота за мотивами картини В.Дробиш «Весна. Квіти в майстерні» , акварель,папір, аплікація

Фото 21. Наша творча група після створення власного шедедру

Фото 22. Екскурсія для вихованців клубу «Берегиня» КМЦТ, учнів 2 класу

Фото 23. Експерсія для вихованців клубу «Берегиня» КМЦТ,
учнів 2 класу школи № 6